

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 2. září 2020 v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Evy Rejchrtové a soudců JUDr. Radka Hartmanna a JUDr. Hany Navrátilové o odvolání obžalovaných **Tomáše Ch.**, nar. xxx, a **Ing. Vlastimila H.**, nar. xxx, a dále o odvolání poškozené JUDr. Kateřiny M. LL.M., insolvenční správkyně dlužníka Metropolitního spořitelního družstva v likvidaci, IČ 255 71 150, a o odvolání zúčastněné osoby Administrace insolvencí CITY TOWER, v.o.s., insolvenčního správce dlužníka TORIRADAN a.s., IČ 246 81 580, podaných proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 7. ledna 2020, č.j. 45 T 5/2019-3179,

takto:

Napadený rozsudek se **částečně ruší**

podle § 258 odst. 1 písm. d), f) odst. 2 trestního řádu **ohledně obžalovaného Tomáše Ch. ve výroku o vině, výroku o trestu a ve výroku o náhradě škody, a dále ve výroku o zabrání věci,**

a podle § 258 odst. 1 písm. e) odst. 2 trestního řádu **ohledně obžalovaného Ing. Vlastimila H. ve výroku o uložení peněžitého trestu.**

Podle § 259 odst. 3 trestního řádu se v rozsahu zrušení **znovu rozhoduje takto:**

Obžalovaný

Tomáš Ch.,

nar. xxx v xxx, trvale bytem a pro účely doručení xxx,

je vinen, že

I.

s úmyslem vylákat a čerpat úvěrové prostředky jako člen představenstva společnosti TORIRADAN a.s., IČ 246 81 580, se sídlem Brno, Mečová 358/8 (v době od 14. 2. 2011 do 17. 7. 2014 se sídlem Praha 2, Václavská 2073/20), kterým byl v době od 9. 11. 2010 do 11. 6. 2014,

1)

dne 15. 3. 2012 v Praze, uzavřel s Metropolitním spořitelním družstvem, IČ 255 71 150, tehdy se sídlem Brno, Jezuitská 14/13, smlouvu o úvěru č. 502722062, jejímž předmětem bylo poskytnutí podnikatelského úvěru ve výši **24.000.000 Kč** na nákup nemovitostí a jejich následný prodej, se splatností jistiny jednorázově nejpozději do 31. 3. 2013, přičemž při sjednávání této úvěrové smlouvy deklaroval schopnost společnosti úvěr splatit a úvěrové prostředky použít na nákup nemovitostí, ačkoli společnost fakticky žádnou podnikatelskou činnost nevyvíjela a ačkoli věděl, že úvěrové prostředky na nákup nemovitostí nepoužije, a zároveň uvedl zavádějící výrazně nadhodnocující údaje týkající se hodnoty nemovitostní zástavy, již byl závazek z úvěru zajištěn – nemovitostí zapsaných na listu vlastnictví č. 416, Katastrální úřad pro Ústecký kraj, katastrální pracoviště Ústí nad Labem, okres Ústí nad Labem, obec Libouchec, katastrální území Čermná u Libouchce, konkrétně pozemku parc. č. 702/2, pozemku parc. č. 702/5, pozemku parc. č. 702/6, pozemku parc. č. 731/7, pozemku parc. č. 731/8, neboť při uzavírání úvěrové smlouvy předložil znalecký posudek č. 994-033/2012 vypracovaný dne 10. 3. 2012 soudním znalcem z oboru ekonomika – ceny a odhady nemovitostí Ing. Vlastimilem H., se sídlem Teplice, Svojsíkova 2345/12, který výše uvedené nemovitosti v rozporu se skutečností ocenil jako pozemky, stran nichž je zpracovávána změna územně plánovací dokumentace, porovnávací metodou a cenu obvyklou stanovil ke dni ocenění na částku 30.141.180 Kč, přičemž cena obvyklá (tržní) předmětu zajištění takto stanovená soudním znalcem Ing. Vlastimilem H. neodpovídala parametrům obvyklé ceny hodnoty předmětu zajištění pro potřeby schvalovacího řízení při poskytování úvěrů a byla 26 x nadhodnocena, neboť tržní hodnota předmětu zajištění činila pouze 1.127.700 Kč,

a posléze finanční prostředky z poskytnutého úvěru, které byly ve výši 24.000.000 Kč připsány na účet společnosti TORIRADAN a.s. č. xxx vedený u UniCredit Bank, a.s. dne 19. 3. 2012, byly ve dnech 20. 3. 2012 až 26. 3. 2012 odeslány v šesti platbách v celkové výši 22.300.000 Kč na účet xxx, vedený u UniCredit Bank, a.s. pro společnost Vrchovina – zemědělská obchodní a.s., IČ 286 08 119, se sídlem Brno, Mečová 358/8, od které společnost TORIRADAN a.s. nekoupila žádné nemovitosti, dále byly ve dnech 19. 3. 2012 až 22. 3. 2012 odeslány ve dvou platbách v celkové výši 800.000 Kč na účet 2106346017/2700 vedený u UniCredit Bank, a.s. pro společnost SIDIA a.s., IČ 155 03 020, Praha, Přístavní 1518/4, od které společnost TORIRADAN a.s. nekoupila žádné nemovitosti, a dále byly dne 19. 3. 2012 jednou platbou ve výši 36.000 Kč odeslány na účet č. xxx vedený Českou spořitelnou a.s. pro Ing. Vlastimila H., od kterého společnost TORIRADAN a.s. nekoupila žádné nemovitosti, a zbývající finanční prostředky ve výši 864.000 Kč byly v následujících měsících užity k řadě drobných plateb, přičemž na jistinu nebylo uhrazeno z poskytnutého úvěru č. xxx ničeho a na splátkách úroků bylo uhrazeno v období od 31. 3. 2012 do 30. 4. 2013 celkem 2.124.593,85 Kč, celková výše úvěru byla ve výši 24.000.000 Kč a s přihlédnutím k hodnotě zástavy ve výši 1.127.700 Kč a s přihlédnutím k výši uvedených splátek došlo ke způsobení škody Metropolitnímu spořitelnímu družstvu ve výši **20.747.706,15,-Kč**,

2)

dne 16. 11. 2012 v Praze, uzavřel s Metropolitním spořitelním družstvem, IČ 255 71 150, tehdy se sídlem Brno, Jezuitská 14/13, smlouvu o úvěru č. xxx, jejímž předmětem bylo poskytnutí podnikatelského úvěru ve výši **28.000.000 Kč** na nákup nemovitostí a jejich následný prodej, se splatností jistiny jednorázově nejpozději do 30. 11. 2015, přičemž při sjednávání této úvěrové smlouvy deklaroval schopnost společnosti úvěr splatit a úvěrové prostředky použít na nákup nemovitostí, ačkoli společnost fakticky žádnou podnikatelskou činnost nevyvíjela, neměla

žádného relevantního příjmu z předchozí podnikatelské činnosti nebo jiného zdroje, nadto společnost měla závazky ve výši nejméně 24.000.000 Kč z titulu smlouvy o úvěru č. xxx uzavřené s MSD dne 15. 3. 2012, a zároveň uvedl zavádějící výrazně nadhodnocující údaje týkající se hodnoty nemovitostní zástavy, již byl závazek z úvěru zajištěn – nemovitostí zapsaných na listu vlastnictví č. 298 u Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, katastrální pracoviště Benešov, okr. Benešov, obec Pavlovice, katastrální území Pavlovice u Vlašimi, konkrétně pozemku parc. č. 70, pozemku parc. č. 71/3, pozemku parc. č. 187, pozemku parc. č. 189, pozemku parc. č. 190, pozemku parc. č. 767/2, pozemku parc. č. 767/5, neboť při uzavírání úvěrové smlouvy předložil znalecký posudek č. 1078-116/2012 vypracovaný dne 8. 11. 2012 soudním znalcem z oboru ekonomika – ceny a odhady nemovitostí Ing. Vlastimilem H., se sídlem Teplice, Svojsíkova 2345/12, který výše uvedené nemovitosti v rozporu se skutečností ocenil jako pozemky, stran nichž je zpracovávána změna územně plánovací dokumentace, porovnávací metodou a cenu obvyklou stanovil ke dni ocenění na částku 35.075.800 Kč, přičemž cena obvyklá (tržní) předmětu zajištění takto stanovená soudním znalcem Ing. Vlastimilem H. neodpovídala parametrům obvyklé ceny hodnoty předmětu zajištění pro potřeby schvalovacího řízení při poskytování úvěrů a byla 122 x nadhodnocena, neboť tržní hodnota předmětu zajištění činila pouze 286.000 Kč,

když podpisem úvěrových obchodních podmínek Metropolitního spořitelního družstva obžalovaný učinil dle článku III. prohlášení a záruku, že informace a dokumenty, které Metropolitnímu spořitelnímu družstvu poskytl, jsou pravdivé, úplné, aktuální a nezavádějící a poskytují nezkrácený a aktuální obraz o majetkových poměrech a finanční situaci společnosti TORIRADAN, a.s., IČ 246 81 580,

a posléze finanční prostředky z poskytnutého úvěru, které byly ve výši 28.000.000 Kč připsány na účet společnosti TORIRADAN a.s. č. xxx vedený u UniCredit Bank, a.s. dne 21. 11. 2012, byly dne 28. 11. 2012 odeslány jednou platbou ve výši 12.500.000,-Kč na účet čxxx vedený u UniCredit Bank, a.s., pro společnost Vrchovina – zemědělská obchodní a.s., IČ 286 08 119, se sídlem Brno, Mečová 358/8, od které společnost TORIRADAN a.s. nekoupila žádné nemovitosti, dále byly – s cílem vzbudit zdání řádného užití úvěrových prostředků - dne 28. 11. 2012 odeslány platbou ve výši 15.000.000 Kč na účet xxx vedený u UniCredit Bank, a.s. pro společnost MERIPRA s.r.o., IČ 243 16 440, se sídlem České Budějovice, Radniční 133/1, od které společnost TORIRADAN a.s. koupila na základě kupní smlouvy ze dne 12. 11. 2012 pozemky v k.ú. Pavlovice u Vlašimi, které byly užity jako zástava k poskytnutému podnikatelskému úvěru, dále byly dne 22. 11. 2012 odeslány jednou platbou ve výši 66.720 Kč na účet 2106346017/2700 vedený u UniCredit Bank, a.s. pro společnost SIDIA a.s., IČ 155 03 020, Praha, Přístavní 1 518/4, od které společnost TORIRADAN a.s. nekoupila žádné nemovitosti, a dále byly dne 29. 11. 2012 odeslány jednou platbou ve výši 257.000 Kč na účet č. xxx vedený ČSOB a.s. pro Metropolitní spořitelní družstvo, a zbývající finanční prostředky ve výši 176.280 Kč byly v následujících měsících užity k řadě drobných plateb, přičemž na jistinu nebylo uhrazeno z poskytnutého úvěru č. xxx ničeho a na splátkách úroků bylo uhrazeno v období od 31. 11. 2012 do 31. 3. 2013 celkem 924.000,-Kč, celková výše úvěru byla ve výši 28.000.000 Kč a s přihlédnutím k hodnotě zástavy ve výši 286.000 Kč a s přihlédnutím k výši uvedených splátek došlo ke způsobení škody Metropolitnímu spořitelnímu družstvu ve výši **26.790.000,-Kč**,

celkem tak způsobil poškozenému Metropolitnímu spořitelnímu družstvu, IČ 255 71 150, škodu v celkové výši nejméně **47.537.706,15 Kč**,

tedy: při sjednávání úvěrové smlouvy uvedl nepravdivé a hrubě zkreslené údaje a způsobil takovým činem škodu velkého rozsahu,

čímž spáchal

zločin úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1, odst. 6 písm. a) trestního zákoníku,

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Žofková

a odsuzuje se

podle § 211 odst. 6 trestního zákoníku k **trestu odnětí svobody** v trvání **5 /pěti/ roků**,

podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku se obžalovaný pro výkon trestu zařazuje do **věznice s ostrahou**.

Dále se mu podle § 67 odst. 1 trestního zákoníku a § 68 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku ukládá **peněžitý trest** ve výměře 500 /pět set/ denních sazeb, kdy denní sazba činí 2.000 /dva tisíce/ Kč, celkem ve výměře **1.000.000 Kč** /jeden milion korun českých/,

a podle § 69 odst. 1 trestního zákoníku se pro případ, že by peněžitý trest nebyl ve stanovené lhůtě vykonán, stanoví náhradní trest odnětí svobody **6 /šesti/ měsíců**.

Obžalovanému

Ing. Vlastimilu H.

se ukládá

podle § 67 odst. 1 trestního zákoníku a § 68 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku **peněžitý trest** ve výměře 500 /pět set/ denních sazeb, kdy denní sazba činí 1.000 /jeden tisíc/ Kč, celkem ve výměře **500.000 Kč** /pět set tisíc korun českých/,

a podle § 69 odst. 1 trestního zákoníku se pro případ, že by peněžitý trest nebyl ve stanovené lhůtě vykonán, stanoví náhradní trest odnětí svobody **3 /tří/ měsíců**.

Podle § 229 odst. 1 trestního řádu se poškozená **JUDr. Kateřina M. LL.M.**, insolvenční správce Metropolitního spořitelního družstva v likvidaci, AK se sídlem Sokolská třída 966/22, Moravská Ostrava, 702 00 Ostrava, a poškozená **Glory Daze Associated S.A.**, reg. č. 584444, 33 Porter Road, P.O.Box 3169, PMB 103, Road Town, Tortola, British Virgin, se svými nároky na náhradu škody **odkazují** na řízení ve věcech občanskoprávních.

V ostatních výrocích zůstává napadený rozsudek nezměněn.

Odůvodnění:**I. Napadený rozsudek**

1. Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 7. 1. 2020, č.j. 45 T 5/2019-3179 byl obžalovaný **Tomáš Ch.** uznán vinným zločinem úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1, odst. 2, odst. 6 písm. a) trestního zákoníku, kterého se podle zjištění soudu prvního stupně stručně řečeno dopustil tím, že dne 15. 3. 2012 a následně dne 16. 11. 2012 uzavřel v Praze s Metropolitním spořitelním družstvem, IČ 255 71 150 (*dále též MSD*) za společnost TORIRADAN a.s. dvě smlouvy o podnikatelském úvěru určeném na nákup nemovitostí, v prvním případě na částku 24.000.000 Kč, ve druhém případě na částku 28.000.000 Kč, přičemž vždy deklaroval schopnost dlužníka úvěr splatit a úvěrové prostředky použít na nákup nemovitostí, přestože věděl, že společnost TORIRADAN a.s. žádnou podnikatelskou činnost nevyvíjí a úvěrové prostředky budou převážně použity jiným způsobem, a v obou případech zároveň uvedl zavádějící výrazně nadhodnocující údaje týkající se hodnoty nemovitostní zástavy, již byl závazek z úvěru zajištěn, v prvním případě nemovitostmi ve vlastnictví společnosti Realitní a.s. v k. ú. Čermná u Libouchce, ve druhém případě nemovitostmi ve vlastnictví společnosti TORIRADAN a.s. v k. ú. Pavlovice u

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Žofková

Vlašimi, specifikovanými ve výroku napadeného rozsudku, když při uzavírání úvěrových smluv předložil v prvním případě znalecký posudek č. 994-033/2012 vypracovaný dne 10. 3. 2012 soudním znalcem z oboru ekonomika – ceny a odhady nemovitostí Ing. Vlastimilem H., který předmětné nemovitosti v rozporu se skutečností ocenil jako pozemky, stran nichž je zpracovávána změna územně plánovací dokumentace a cenu obvyklou stanovil ke dni ocenění na částku 30.141.180 Kč, ačkoli tržní hodnota předmětu zajištění v daném místě a čase činila pouze 1.127.700 Kč, ve druhém případě předložil znalecký posudek č. 1078-116/2012 vypracovaný dne 8. 11. 2012 týž znalcem, který předmětné nemovitosti, v rozporu se skutečností stejně jako v předešlém posudku, ohodnotil na částku 35.075.800 Kč, ačkoli tržní hodnota předmětu zajištění činila pouze 286.000 Kč, dále podpisem úvěrových obchodních podmínek učinil prohlášení a záruku, že informace a dokumenty, které Metropolitnímu spořitelnímu družstvu poskytl, jsou pravdivé, úplné, aktuální a nezavádějící a poskytují nezkreslený a aktuální obraz o majetkových poměrech a finanční situaci společnosti TORIRADAN a.s., posléze finanční prostředky z poskytnutých úvěrů použil bez souhlasu věřitele způsobem v napadeném rozsudku popsáným, který byl v prvním případě zcela a ve druhém případě z převážné části v rozporu s účelem jejich určení, na jistíně obou úvěrů pak společnost TORIRADAN a.s. neuhradila ničeho, zapláceno bylo pouze několik splátek úroků, a celkem tak způsobil Metropolitnímu spořitelnímu družstvu škodu ve výši nejméně 47.537.706,15 Kč.

2. Za to byl obžalovaný Tomáš Ch. odsouzen podle § 211 odst. 6 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání pěti roků, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Dále mu byl uložen peněžitý trest v celkové výměře 1.000.000 Kč a pro případ, že by peněžitý trest nebyl ve stanovené lhůtě vykonán, byl mu stanoven náhradní trest odnětí svobody osmnácti měsíců.
3. Obžalovaný **Ing. Vlastimil H.** byl napadeným rozsudkem uznán vinným účastenstvím ve formě pomoci ke zločinu úvěrového podvodu podle § 24 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku k § 211 odst. 1, odst. 6 písm. a) trestního zákoníku, a dále zločinem křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku podle § 346 odst. 1, odst. 3 písm. a) trestního zákoníku, kterých se podle zjištění soudu prvního stupně dopustil tím, že jako znalec z oboru ekonomika – ceny a odhady nemovitostí, s vědomím, že znalecké posudky stanovující cenu obvyklou tržní nemovitostí mohou být použity při sjednávání úvěrových smluv, dne 10. 3. 2012 vypracoval zkreslený znalecký posudek č. 994-033/2012 pro společnost TORIRADAN a.s. jako objednavatele posudku za účelem zjištění ceny nemovitostí, zapsaných na listu vlastnictví č. 416 Katastrální úřad pro Ústecký kraj, katastrální pracoviště Ústí nad Labem, okres Ústí nad Labem, obec Libouchec, katastrální území Čermná u Libouchce, a dne 8. 11. 2012 vypracoval zkreslený znalecký posudek č. 1078-116/2012 pro společnost TORIRADAN a.s. jako objednavatele posudku za účelem zjištění ceny nemovitostí, zapsaných na listu vlastnictví č. 298 u Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, katastrální pracoviště Benešov, okr. Benešov, obec Pavlovice, katastrální území Pavlovice u Vlašimi, přičemž v rámci vypracování obou těchto znaleckých posudků vycházel účelově a nekriticky pouze z vyjádření objednavatele posudku, že změna územně plánovací dokumentace je ve fázi zpracování, nezajistil si žádné podklady k ověření tohoto tvrzení, a takto postupoval v rozporu s ustanovením § 9 odst. 5 zákona č.151/1997 Sb., o oceňování majetku, podle kterého se pro účely oceňování pozemek posuzuje podle stavu uvedeného v katastru nemovitostí, kdy uvedené nemovitosti ocenil obvyklou cenou tržní, jejíž zjištění bylo provedeno porovnávací metodou, kterou interpretoval zmatečně a zavádějícím způsobem, použité nálezy vyhodnotil vadně, protože nezkoumal skutečné realizace prodeje podobného typu nemovitostí v daném segmentu trhu, ale cenu pouze simuloval z internetové nabídky, nezkoumal patřičně daný segment trhu - možné využití předmětu ocenění, nezkoumal skutečnou využitelnost pozemků ve spolupráci s obecním úřadem, a obvyklou cenu nemovitostí stanovil ke dni ocenění v prvním případě částkou 30.141.180 Kč, ač posuzované nemovitosti ve skutečnosti měly hodnotu toliko 1.127.700 Kč, tj. ve znaleckém posudku hodnotu nemovitostí 26x nadhodnotil, ve druhém případě stanovil cenu obvyklou ke dni ocenění částkou 35.075.800 Kč, když hodnota

oceňovaných nemovitostí činila toliko 286.000 Kč, tedy posudkem stanovenou obvyklou cenu nemovitostí nadhodnotil 122x, přičemž vypracováním těchto nadhodnocených znaleckých posudků, které byly následně bezprostředně po jejich vypracování použity Tomášem Ch. jako podstatný podklad žádosti společnosti TORIRADAN a.s. o podnikatelský úvěr na nákup nemovitostí a jejich následný prodej k vylákání úvěrových prostředků v prvním případě ve výši 24.000.000 Kč, ve druhém případě 28.000.000 Kč, se tak podílel na způsobení škody Metropolitnímu spořitelnímu družstvu v celkové výši 47.537.706,15 Kč.

4. Za to byl obžalovaný Ing. Vlastimil H. odsouzen podle § 211 odst. 6 trestního zákoníku a § 43 odst. 1 trestního zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání šesti roků, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Dále byl odsouzen k peněžitému trestu v celkové výměře 500.000 Kč a pro případ, že by peněžitý trest nebyl ve stanovené lhůtě vykonán, byl stanoven náhradní trest odnětí svobody dvanácti měsíců.
5. Soud prvního stupně napadeným rozsudkem dále rozhodl podle § 101 odst. 2 písm. e) trestního řádu **o zabránění nemovitostí** zapsaných na listu vlastnictví č. 298 u Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, katastrální pracoviště Benešov, okr. Benešov, obec 533076 Pavlovice, katastrální území 718505 Pavlovice u Vlašimi, a to pozemku parc. č. 70, pozemku parc. č. 71/3, pozemku parc. č. 187, pozemku parc. č. 189, pozemku parc. č. 190, pozemku parc. č. 767/2, pozemku parc. č. 767/5, vlastníka TORIRADAN a.s., a výrokem **o náhradě škody** podle § 229 odst. 1 trestního řádu odkázal poškozené Metropolitní spotřební družstvo v likvidaci, zastoupené insolvenční správkyní JUDr. Kateřinou M., LL.M. a poškozenou Glory Daze Associated S.A., zastoupenou Mgr. Karlem Somolem, s jejich nároky na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

II. Podaná odvolání

6. Proti tomuto rozsudku podali v zákonné lhůtě odvolání obžalovaný Tomáš Ch., obžalovaný Ing. Vlastimil H., dále poškozená JUDr. Kateřina M. LL.M. - insolvenční správkyně Metropolitního spořitelního družstva v likvidaci a zúčastněná osoba Administrace insolvencí CITY TOWER, v.o.s. – insolvenční správce dlužníka TORIRADAN a.s.
7. Obžalovaný **Tomáš Ch.** se odvoláním domáhá zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí. V osobně sepsaném zdůvodnění ze dne 13. 3. 2020, doplněném složkou příloh („Seznam zaslaných dokumentů“, označených jako 1. Zahajovací text odvolání, 2. Žaloba proti rozhodnutí správního orgánu, 3. Příloha č. 1 – Seznamy listu vlastnictví - Vrchovina – zemědělská obchodní a.s., MERIPRA s.r.o., DESPERADOS s.r.o., JAROVOND s.r.o., NORPEŠK INVEST s.r.o., Q2 ENERGIE s.r.o., APATIT a.s., 4. Příloha č. 2 - Výsledky hospodaření k 31. 12. 2012 společnosti Vrchovina – zemědělská obchodní a.s., 5. Příloha č. 3 - Členské vklady, 6. Příloha č. 4 - Bakeš a partneři – žaloba proti rozhodnutí Bankovní rady České národní banky), napadá celý výše uvedený rozsudek, jehož text opatřil vlastními podrobnými poznámkami s tím, že soud prvního stupně nesprávně zjistil skutkový stav, nesprávně ho posoudil z hlediska ustanovení trestního zákona, celá řada závěrů soudu je podle něj nepřezkoumatelná, na úrovni dohadů, bez důkazů. Odvolatel namítá, že mu nebylo umožněno předvolat znalce VALUE ADDED Znalecká s.r.o. a dále svědky Ing. Zbojana a Ing. Lišku. Avizoval, že má v úmyslu nechat zpracovat revizní znalecký posudek k posudku, který soudkyně městského soudu těsně před vynesemím rozsudku zpochybnila a nedala mu tak šanci předložit adekvátní důkazy. Chtěl by se rovněž vyjádřit se k názoru soudkyně, který se objevil až v rozsudku a před soudem vůbec nebyl projednáván, a to, že měl být členem organizované skupiny.
8. V odvolání zdůvodněném prostřednictvím obhájce ze dne 12. 3. 2020 odvolatel rozvedl, že nesprávnost napadeného rozsudku spatřuje v nesprávném právním hodnocení posuzovaného jednání, nesprávné interpretaci provedených důkazů a nekompletním dokazování, když soud se dostatečně nezabýval otázkou vzniku a výše škody. Nesouhlasí zejména se závěrem, že úvěrové prostředky použil v rozporu s účelem úvěru, že úmyslně uváděl nepravdivé informace a že předmětné úvěry nebyly dostatečně zajištěné. K otázce výše způsobené škody jakožto základní

skutkové okolnosti odvolatel uvádí, že předmětné úvěry nebyly zajištěné pouze zástavou, ale celým majetkem společnosti TORIRADAN a.s. a celým majetkem obžalovaného podle zajišťovacích směnec, které emitovala TORIRADAN a.s. a avaloval obžalovaný Tomáš Ch.. Soud se ovšem nezabýval jejich bonitou v momentu čerpání úvěrových prostředků, nezkoumal aktiva, smluvní závazky a tržní hodnotu společnosti TORIRADAN a.s. ani majetkové poměry obžalovaného. Pokud měl pochybnosti o údajích tvrzených obhajobou, měl v tomto směru vést dokazování navrhovanými posudky VALUE ADDED Znalecké s.r.o. nebo obstarat důkazy z vlastní iniciativy. Posudky obhajoby soud ale neprovedl, a tudíž se s ním ani nevypořádal, neboť v takovém případě nemohl hodnotit jeho obsah. Hodnota majetku TORIRADAN a.s. činila podle daňových přiznání a účetních výkazů minimálně 56.000.000 Kč a majetek obžalovaného soud prohlásil za nicotný, aniž ho patřičně zkoumal. Jestliže pouze konstatoval, že údajná způsobená škoda několikanásobně převyšuje hranici škody velkého rozsahu a finančním šetřením zjištěné majetkové hodnoty Tomáše Ch. v řádech desítek tisíc Kč na tom nic nezmění, pak postupoval způsobem popírajícím právo obžalovaného na spravedlivý proces. Zjištění výše škody je totiž důležité jak pro právní kvalifikaci činu, tak i pro rozhodnutí o trestu. O úvěrový podvod se přitom nemůže jednat, jestliže hodnota zajištění je stejná nebo vyšší než samotný závazek z úvěrové smlouvy. Další pochybení odvolatel spatřuje v neprovedení výsledků navrhovaných svědků Ing. Zbojana a Ing. Lišky, kterými mělo být prokázáno, že společnost TORIRADAN a.s. si dodavatelsky objednala změnu územního plánu podle zastavovací studie Ing. arch. Krpce, tedy faktická realizovatelnost podnikatelského záměru obžalovaného. Pokud jde o peněžitý trest, nebylo zjištěno, že by obžalovaný nebo jiná konkrétní osoba získala předmětným jednáním majetkový prospěch. Obžalovaný v současné době nedisponuje žádným majetkem a peněžitý trest ve stanovené výši 1.000.000 Kč nemá z čeho uhradit.

9. V doplnění odvolání z 21. 8. 2020 odvolatel dále namítá, že obě úvěrové smlouvy jsou neplatné, protože v okamžiku jejich uzavření nebyla společnost TORIRADAN a.s. členem MSD. Podle něj se rovněž nejednalo o účelové úvěry, ale úvěry podnikatelské, proto by jeho jednání mělo být posuzováno pouze s ohledem na skutkovou podstatu obsaženou v § 211 odst. 1 trestního zákoníku, nikoli podle § 211 odst. 2 trestního zákoníku. Společnost TORIRADAN a.s. byla založena jako tzv. „Special Purpose Vehicle“ pro jednorázový obchod, kdy zisk měl být generován až v závěru operace, tudíž nelze přičítat obžalovanému k tíži, že společnost nevykazovala pohyby na účtech a neprováděla podnikatelskou činnost. Pokud jde o znalecké posudky, obžalovaný byl v dobré víře, že závěry Ing. H. a jím stanovená cena obvyklá posuzovaných nemovitostí jsou správné. Od počátku uváděl, že v případě předmětu zástavního práva se jedná o ornou půdu a cena stanovená znaleckým posudkem je tržní cenou za předpokladu, že dojde ke změně územního plánu a předmětné pozemky se stanou pozemky stavebními. Úmysl obžalovaného spáchat úvěrový podvod není možné dovozovat z toho, že obžalovaný převedl úvěrové prostředky ze společnosti TORIRADAN a.s. společnosti Vrchovina – zemědělská obchodní a.s., neboť tato společnost byla sama bonitním obchodníkem s pozemky a členem MSD se stomilionovým vkladem a zjevně nemohla mít zájem MSD poškodit. Odvolatel dále nesouhlasí s postupem, kterým soud odmítl provedení znaleckých posudků předložených obhajobou, když vyslovil pochybnosti o pravosti listin, ze kterých tyto znalecké posudky vycházejí a další právní jednání společnosti TORIRADAN a.s. hodnotil jako fiktivní právní úkony s cílem zastření pravého důvodu převodu finančních prostředků mezi jednotlivými účty, čímž měl obžalovaný ztížit odhalení trestného činu. Jestliže měl být obžalovaný „bílým koněm“ a cílem jednání mělo být tunelování MSD, pak by se jednalo spíše o podvod a nikoli o úvěrový podvod. To by však bylo v rozporu s provedeným dokazováním, protože obžalovaný minimálně za část úvěrových prostředků pozemky skutečně nakoupil a na další pozemky měl uzavřené smlouvy. Konečně pochybení obžalovaný spatřuje i v nesprávném rozhodnutí o zabránění věci – nemovitostí ve vlastnictví společnosti TORIRADAN a.s., a to s ohledem na probíhající insolvenční řízení a oprávněné zájmy poškozeného.

10. Odvolání obžalovaného **Ing. Vlastimila H.** požaduje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit soudu prvního stupně. V odůvodnění odvolání zpracovaném obhájcem ze dne 28. 4. 2020 a v jeho doplnění ze dne 14. 8. 2020 odvolatel namítá vady skutkové i právní, poukazuje na rozpor se zásadou materiální pravdy, zásadou presumpce neviny a zásadou vyhledávací. Uložený trest pak v důsledku skutkových vad považuje za nezákonný. Pokud jde o skutkové vady, soud podle něj náležitě nezjistil skutkový stav věci, vycházel nikoliv z nepochybně pravdivě zjištěných skutkových okolností ve smyslu praktické jistoty, ale ze skutečností zjištěných jen pravděpodobně, tedy nepracoval s kategorií materiální pravdy, ale s kategorií pouhé pravděpodobnosti. Odvolatel měl být účastníkem (pomocníkem) na trestném činu, jeho právní osud je tedy vázán na právní osud údajného hlavního pachatele Tomáše Ch. podle principu akcesority účastenství. Jestliže odsouzení hlavního pachatele pro trestný čin úvěrového podvodu bylo založeno jen na pravděpodobnosti, pak nemůže obstát, a společně s ním musí padnout i odsouzení Ing. H. pro účastenství (pomoc) k tomuto trestnému činu. Právní posouzení jednání spoluobžalovaného Tomáše Ch. podle § 211 odst. 1, odst. 2, odst. 6 písm. a) trestního zákoníku je samo o sobě vadné, neboť v případě ustanovení § 211 odst. 2 trestního zákoníku se nejedná o vztah kvalifikované skutkové podstaty k základní skutkové podstatě trestného činu úvěrového podvodu podle ustanovení § 211 odst. 1 trestního zákoníku, nýbrž o samostatnou základní skutkovou podstatu. Soud prvního stupně tuto vadnou právní kvalifikaci nesprávně převzal z obžaloby. Pokud jde o subjektivní stránku jednání pomocníka jako formy účastenství na trestném činu, musí být bezpečně prokázán dvojitý úmysl: v daném případě jednak k vlastnímu vyhotovení inkriminovaných posudků, jednak úmysl vypracováním těchto posudků poskytnout podporu, usnadnit či umožnit vylákání úvěrových prostředků. V tomto směru však podle názoru odvolatele nebyl žádný průkazný důkaz předložen. Za vážnou vadu napadeného rozsudku dále obhajoba považuje skutečnost, že nalézací soud se při právním posouzení daného skutku inspiroval jiným rozhodnutím v jiné trestní věci (jmenovitě rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 14. 8. 2019, sp. zn. 5 To 41/2019 v trestní věci obžalovaného Daniela T.), jak výslovně odůvodnění napadeného rozsudku uvádí. V tomto postupu odvolatel spatřuje rozpor s principem nestrannosti a nezávislosti soudního rozhodování a překážku efektivního fungování výkonu trestní justice. Rovněž upozorňuje, že trestný čin podle § 346 odst. 1, odst. 3 písm. a) trestního zákoníku je ve výroku o vině chybně označen za zločin, ač se jedná o přečin.
11. V doplnění odvolání ze dne 14. 8. 2020 odvolatel detailně rozebírá odůvodnění napadeného rozhodnutí a polemizuje s jeho závěry. Zejména namítá nedostatek důkazů o tom, že by obžalovaný věděl či jenom tušil, že budou jeho znalecké posudky použity při sjednání úvěru u MSD a upozorňuje, že tyto posudky neměly náležitosti posudků vyžadovaných bankami ani samotným MSD a nešlo v žádném případě o odhad tržní ceny relevantního majetku, jak vyžadovalo MSD ve Vnitřním předpise č. 42/2012. Obžalovaný dále uvádí, že vycházel z podkladů objednavatele posudku, zajistil si řádné podklady a ověřil, že v případě pozemků v k.ú. Čermná u Libouchce obec připravovala změnu územního plánu. V posudku ze dne 10. 3. 2012 uvedl jak cenu administrativní, tak i cenu obvyklou tržní, která byla cenou zjištěnou, proto nikdo nemohl být uveden v omyl. Trvá na tom, že stanovil budoucí cenu stavebních pozemků indexovou metodou a tato by byla po splnění podmínky změny územního plánu obvyklá tržní; nepoužil tedy porovnávací metodu, jak tvrdil znalec Ing. Ondraschek, který indexové metodě vůbec nerozumí. Jestliže soud poukazuje na text posudku pro Realitní a.s. z 12. 2. 2011, kde obžalovaný stanovil obvyklou cenu pozemků v k.ú. Čermná u Libouchce na částku 30.904.254 Kč, tedy o více než 700.000 Kč vyšší, než ji stanovil posudkem z 10. 3. 2012, pak o této skutečnosti se u hlavního líčení vůbec nehovořilo, jinak by se k ní vyjádřil. Jako znalec samozřejmě mohl změnit odborný názor. Posudek znaleckého ústavu podle odvolatele obsahoval nezákonnou cenu, tzv. tržní hodnotu. K pojmu tržní hodnota odvolatel uvádí, že tato je definována mezinárodními oceňovacími standardy a nevychází ze zákona o oceňování majetku; je určována v situaci, kdy znalec nemůže z dostupných údajů a různých příčin určit obvyklou cenu podle § 2 zákona o oceňování majetku. Obvyklá cena není to samé jako tržní hodnota, jedná se o

jinou metodiku stanovení ceny, u zemědělských pozemků neexistuje. K tzv. revizním posudkům znaleckého ústavu Appraising Alfa s.r.o. Ing. Ondrascheka uvedl, že jsou nezákonné a nejsou posudky revizními, neboť aby byly za takové považovány, musely by mít s předmětnými posudky obžalovaného shodné zadání. Ke skutečnosti, že jako znalec zpracoval desítky obdobných posudků, obžalovaný uvedl, že znalec si nevybírá a nezjišťuje, jak jsou objednatelé propojeni. Z hlediska subjektivní stránky pomocník jako účastník na trestném činu by měl vědět o tom, jakou trestnou činnost hlavní pachatel páchá a koho chce poškodit. V daném případě se však oba obžalovaní navzájem neznali, Ing. Vlastimila H. nepoznali ani svědci z MSD a on nemohl ovlivnit, jak se jeho posudky ocitly u úvěrových žádostí. Odměny znalce jsou smluvní, u obžalovaného byly spíše dumpingové, pod 0,5 promile odhadní ceny, faktury na větší částky převážně zahrnovaly vyhotovení několika posudků. K provedenímu dokazování obžalovaný rovněž namítl, že obce Libouchec a Vlašim nejsou obcemi s rozšířenou působností, proto nebyly kompetentní vyjadřovat se ke změnám územního plánu. Konečně uvedl, že soud se nevypořádal s posudkem AZET Konzult – znalecký ústav s.r.o., předloženým obhajobou, který byl opatřen v jiném trestním řízení a nalézacímu soudu jako důkaz navržen.

12. Odvolání **JUDr. Kateřiny M., LL.M.**, insolvenční správkyně dlužníka Metropolitního spořitelního družstva v likvidaci, namítá nesprávnost výroku, kterým bylo MSD v likvidaci odkázáno s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Z formálních důvodů argumentuje tím, že dlužník MSD v likvidaci není ve vztahu k nároku na náhradu škody aktivně legitimován a odkázána proto měla být insolvenční správkyně dlužníka. Z hlediska věcného se odvolatelka domáhá toho, aby jí byla přiznána náhrada škody ve výši 69.232.764,90 Kč, jak požadovala, představující celkovou pohledávku, tedy jistinu a úroky z obou předmětných úvěrů ke dni 19. 3. 2015, kdy byla pohledávka úplatně postoupena na společnost AB CREDIT a.s., po odečtení částky 1.339.489,36 Kč, kterou za ni AB CREDIT a.s. zaplatila. Uplatnila tedy pohledávku z titulu náhrady škody způsobené jednáním obžalovaných tak, že původní úvěrové pohledávky znehodnotili, když jednak způsobili jejich nedostatečné zajištění, jednak předstírali lepší bonitu úvěrového dlužníka. Úvěry byly poskytnuty v plné nominální výši, nicméně bezprostředně po jejich poskytnutí, kdy vznikl nárok na jejich splacení, ztratily úvěrové pohledávky z uvedených důvodů na hodnotě a došlo tak k poškození majetkové podstaty MSD, což vedlo k postoupení pohledávek za podstatně sníženou cenu. Nabyvatel těchto pohledávek pak podle jejího názoru žádnou újmu neutrpěl, neboť pohledávky nabyly již za cenu stanovenou s přihlédnutím k jejich znehodnocení jednáním obžalovaných.
13. Odvolání zúčastněné osoby **Administrace insolvenčí CITY TOWER, v.o.s.**, insolvenčního správce dlužníka TORIRADAN a.s., žádá zrušit výrok o zabrání věci a následně nerozhodnout o zabrání zajištěných nemovitostí, neboť nemovitosti, kterých se zabrání týká, jsou zajištěny zástavním právem zástavního věřitele Glory Daze Associated S.A., jež nebylo nijak zpochybněno, a zpeněžení těchto nemovitostí ve vlastnictví dlužníka představuje jediný způsob, jakým je možné pohledávku zástavního věřitele uspokojit. Dlužník jako právnická osoba přitom není trestně stíhán; ovšem i za předpokladu, že by zajištěné nemovitosti byly výnosem z trestné činnosti, insolvenční správce dlužníka chce naplnit svou zákonnou povinnost a uspokojit v rámci konkurzního řízení poškozeného v této trestní věci, resp. jeho smluvního nástupce, čemuž není podle odvolatele důvod bránit.

II. Přezkumné řízení a závěry odvolacího soudu

14. Z podnětu podaných odvolání Vrchní soud v Praze jako soud druhého stupně v intencích § 254 odst. 1 trestního řádu přezkoumal z hlediska vytýkaných vad zákonnost a odůvodněnost napadeného rozsudku i správnost postupu řízení, které mu předcházelo, přičemž k vadám, které nebyly odvoláními vytýkány, mohl přihlížet, jen pokud měly vliv na správnost výroků, proti nimž byla odvolání podána. Po takto provedeném řízení dospěl odvolací soud k závěru, že všem podaným odvoláním je nutno alespoň v jisté části přisvědčit.

15. Odvolání obžalovaného T.Ch. bylo shledáno důvodným, pokud jde o výrok o vině ve vztahu k použité právní kvalifikaci zjištěného jednání (v důsledku čehož se soud druhého stupně musel nově zabývat též otázkou jeho potrestání) a důvodné je i odvolání obžalovaného Ing. Vlastimila H., pokud jde o výrok o peněžitém trestu, resp. výrok o náhradním trestu odnětí svobody. Dále bylo posouzeno jako částečně důvodné odvolání poškozené JUDr. Kateřiny M., LL.M. zaměřené do výroku o náhradě škody, a zcela bylo dáno za pravdu odvolání zúčastněné osoby Administrace insolvenční CITY TOWER, v.o.s., směřující do výroku o ochranném opatření zabránění věci. Z podnětu odvolání obžalovaného T.Ch. mohl odvolací soud upřesnit i výrok o náhradě škody, týkající se poškozené Glory Daze Associated S.A., a to ve vztahu k jejímu správnému označení, resp. uvedení jejího sídla, byť poškozená sama odvolání nepodala a obžalovaný T.Ch. v tomto směru nic nenamítal. Výsledkem přezkumného řízení tedy byla dílčí změna napadeného rozsudku, jak je ve výroku tohoto rozhodnutí uvedeno, přičemž žádné z podaných odvolání nebylo zamítnuto jako nedůvodné.
16. Vrchní soud v Praze se ovšem v první řadě přesvědčil, že všechna výše popsaná odvolání jsou řádnými opravnými prostředky proti rozsudku nalézacího soudu, že byla podána ve smyslu ustanovení § 246 odst. 1 písm. b), c), d) trestního řádu k tomu oprávněnými osobami a splnila požadavky kladené trestním řádem na tento řádný opravný prostředek z hlediska lhůty a místa k jeho podání, jakož i veškeré požadované náležitosti, uvedené v § 249 trestního řádu. Odvolacímu soudu proto nic nebránilo v meritorním přezkoumání napadeného rozsudku.
17. Po seznámení se s věcí a jejím projednání ve veřejném zasedání Vrchní soud v Praze konstatoval, že soud prvního stupně při důsledném šetření práv obou obžalovaných na obhajobu opatřil všechny důkazy významné pro objasnění věci a zjistil skutečnosti potřebné pro rozhodnutí o podané obžalobě. Dokazování přitom provedl v rámci hlavního líčení v souladu s příslušnými procesními ustanoveními a obžalovaným poskytl možnost uplatnění všech práv obhajoby, které jim i jejich obhájcem trestní řád přiznává, takže právo obžalovaných na spravedlivý proces nebylo v žádném ohledu zkráceno.
18. Rozsah soudem prvního stupně provedeného dokazování zcela odpovídá ustanovení § 2 odst. 5 trestního řádu, podle něhož orgány činné v trestním řízení postupují předepsaným procesním postupem tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jejich rozhodnutí. Provedené důkazy nalézací soud následně hodnotil způsobem předpokládaným v ustanovení § 2 odst. 6 trestního řádu, tedy podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu, a na tomto základě dospěl k logickým a správným skutkovým závěrům, které popsal v odůvodnění svého rozhodnutí podle požadavků vyjádřených v ustanovení § 125 odst. 1 trestního řádu. V odůvodnění přezkoumávaného rozsudku soud prvního stupně rovněž vyložil, proč nevyhověl návrhům obžalovaných na doplnění dokazování a potřebu doplnit dokazování v dané věci pak neshledal ani Vrchní soud v Praze. Argumenty odvolání obžalovaných v tomto směru vznesené jsou totiž pouze opakováním jejich obhajoby z hlavního líčení, s níž se nalézací soud patřičně vypořádal. Odvolací soud proto odkazuje i na závěry vyložené soudem prvního stupně v napadeném rozsudku, neboť se s nimi zcela ztotožnil.
19. Nalézací soud dospěl po provedeném dokazování v hlavním líčení k závěru o tom, že obžalovaný T.Ch. jako jediný člen představenstva společnosti TORIRADAN a.s. s využitím účelově upravených, resp. fiktivních informací o hospodářské situaci společnosti TORIRADAN a.s. a zcela naivně formulovaného podnikatelského plánu s využitím znaleckých posudků Ing. Vlastimila H., mnohonásobně nadhodnocujících cenu nemovitostí, jimiž byly závazky ze smluv o úvěrech zajištěny a bez nichž by předmětné úvěry poskytnuty nebyly, s cílem podvodně vylákat úvěrové prostředky a následně je převést na jiné osoby, uzavřel s MSD dvě smlouvy o úvěru při jejichž sjednávání deklaroval, že společnost TORIRADAN a.s. bude schopna dostát svým závazkům ze smluv o úvěrech, ačkoli věděl, že společnost fakticky žádnou podnikatelskou činnost nevyvíjela, její hospodářská situace neumožňovala úhradu úvěrových splátek a jistiny úvěrů a obžalovaný neměl žádný relevantní důvod předpokládat, že společnost nebo on osobně

bude mít potřebný příjem z jiného zdroje, a zároveň nejpozději při podpisu úvěrových smluv věděl, že úvěrové prostředky nepoužije na účel sjednaný v úvěrové smlouvě. Po vyplacení úvěrových prostředků na účet společnosti TORIRADAN a.s. byly tyto prostředky převedeny na účty jiných subjektů a použity v rozporu s účelem úvěru, zejména ve prospěch společnosti Vrchovina – zemědělská obchodní a.s., SIDIA a.s. a dalších, čímž se obžalovaný T.Ch.zcela připravil o možnost kontroly nad nimi. Úvěry následně nebyly řádně spláceny a poškozenému MSD tak vznikla, po zohlednění hodnoty zástavy a částečného splacení úroků z úvěrů, škoda v celkové výši 47.537.706,15 Kč. Podle zjištění soudu prvního stupně se obžalovaný T.Ch.tohoto jednání dopustil ve formě přímého úmyslu, neboť znal veškeré rozhodné okolnosti, z nichž mohl uzavřít, že se jedná o nelegální, podvodné vylákání úvěrových prostředků a s takovým záměrem také jednal. Oba úvěrové případy byly posouzeny jako dílčí útoky pokračujícího zločinu úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1, odst. 2, odst. 6 písm. a) trestního zákoníku.

20. Obžalovaný Ing. Vlastimil H. se podle soudu prvního stupně dopustil pomoci ve smyslu § 24 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku k trestnému činu úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1, odst. 6 písm. a) trestního zákoníku, spáchaného obžalovaným Tomášem Ch., když jako soudní znalec z oboru ekonomika – ceny a odhady vědomě vyhotovil pro společnost TORIRADAN a.s. dva hrubě zkreslené znalecké posudky o ceně nemovitostí, sloužících jako zástava za úvěry této společnosti u MSD, přičemž předmětné nemovitosti ocenil v rozporu se stavem zapsaným v katastru nemovitostí, vycházel účelově a nekriticky pouze z informace od objednavatele posudku, použitou metodu interpretoval zmatečně a zavádějícím způsobem a oceňované nemovitosti tak mnohonásobně nadhodnotil. Hrubě zkreslené znalecké posudky vyhotovil v úmyslu přímém a zároveň byl minimálně srozuměn s tím, že těchto posudků bude využito při páčání trestné činnosti, přičemž jeho srozumění zahrnovalo i výši škody, neboť věděl, jaké částky v posudcích uvedl. Jeho jednání bylo dále posouzeno též jako zločin křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku podle § 346 odst. 1, odst. 3 písm. a) trestního zákoníku.
21. Oba obžalovaní se podanými odvoláními v konečném důsledku domáhali zproštění obžaloby, neboť se necítí být vinnými. V tom jim odvolací soud nemohl dát za pravdu.
22. Podstatné námitky odvolání obžalovaného **T.Ch.** směřovaly převážně proti těm závěrům soudu prvního stupně, které se týkaly hodnoty majetku společnosti TORIRADAN a.s. a osobního majetku samotného obžalovaného s tím, že oba posuzované úvěry byly podle názoru obhajoby v okamžiku jejich poskytnutí úvěrujícím MSD zajištěné naprosto dostatečně, a to, kromě zastavených nemovitostí, též směnkou emitovanou společností TORIRADAN a.s., avalovanou obžalovaným Tomášem Ch.. Na podporu tohoto tvrzení odvolatel znovu navrhoval provedení důkazu znaleckými posudky VALUE ADDED Znalecká s.r.o., kterého se domáhal již před soudem prvního stupně. Zopakoval i návrh na výslech svědků Ing. Zbojana a Ing. Lišky, které měly prokázat, že obžalovaný ohledně pozemků, u nichž byly uzavřeny zástavní smlouvy, vyvíjel činnost směřující ke změně územního plánu, jenž si společnost TORIRADAN a.s. dodavatelsky objednala, jeho podnikatelský plán byl realizovatelný a v souladu s tím, co obžalovaný uváděl v žádosti o úvěr.
23. Jak již bylo výše připomenuto, účelem dokazování v trestním řízení je zjištění skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro rozhodnutí. Zůstává přitom na úvaze soudu, jakými důkazními prostředky bude objasňovat určitou okolnost, která je pro zjištění skutkového stavu významná, neboť trestní řád v tomto směru nestanoví žádná pravidla ani pokud jde o míru, ani váhu důkazů. Soud tak musí v každé fázi řízení zvažovat, které důkazy je třeba provést a zda je nezbytné dosavadní stav dokazování doplnit. To také znamená, že s přihlédnutím k obsahu již provedených důkazů posuzuje, nakolik se jeví návrhy stran na doplnění dokazování důvodnými a které mají naopak z hlediska zjišťování skutkového stavu věci nepodstatný význam. V souladu se zásadou spravedlivého procesu má obžalovaný možnost navrhnout důkazy, jejichž provedení pro prokázání svých tvrzení pokládá za potřebné, na druhé straně pak tomuto jeho procesnímu právu odpovídá povinnost soudu o navržených

důkazech rozhodnout. Pokud soud návrhu na provedení důkazů nevyhoví, musí ve svém rozhodnutí vyložit, jaké důvody ho k tomu vedly.

24. V posuzovaném případě uvedené povinnosti soud prvního stupně plně dostal a v odůvodnění napadeného rozsudku srozumitelně rozebral, proč navrhované posudky VALUE ADDED Znalecká s.r.o. č. 17/13/2019 (předložený při hlavním líčení dne 7. 1. 2020), a dále č. 12/8/2019 a č. 15/11/2019 v hlavním líčení neprovedl. Zcela právem těmito posudkům vytkl zásadní vady, a to (kromě vad formálních, které byly v odvolacím řízení částečně odstraněny) zejména vady zadání a nedostatek relevantních podkladů k jejich zpracování. S obsahem posudků, přestože samy o sobě nebyly jako důkaz provedeny, se soud prvního stupně seznámil a učinit tak logicky musel, měl-li rozhodnout, zda je provede či nikoli. Jako důkaz správně provedl pro posouzení věci podstatné listiny, z nichž posudky vycházely, které také patřičně zhodnotil. Soud druhého stupně, před nímž byl důkazní návrh provedením uvedených znaleckých posudků zopakován, potřebu provést dokazování těmito posudky ani výsledkem jejich zpracovatelů rovněž neshledal, neboť sdílí závěr nalézacího soudu o tom, že takové doplnění dokazování by k objasnění věci nepřispělo.
25. Znaleckými posudky VALUE ADDED Znalecká s.r.o. mělo být podle obhajoby prokázáno, že hodnota zajištění obou úvěrů k okamžiku jejich poskytnutí (zastavenými nemovitostmi, majetkem směnecného dlužníka a majetkem avalisty směnky) přesahovala částku úvěrem poskytnutou. Podle zadání znaleckého úkolu bylo úkolem znalce zjistit hodnotu zajištění úvěru vždy k okamžiku poskytnutí úvěrových prostředků. Lze souhlasit s tím, že z účetního hlediska úvěrujícím MSD poskytnuté úvěrové prostředky na účtu úvěrového dlužníka TORIRADAN a.s. byly v okamžiku jejich poskytnutí jeho majetkem a patřily tedy do aktiv společnosti, což znamená, že společnost jimi také ručila za své závazky. Fakticky však v případě obou poskytnutých úvěrů došlo k tomu, že prostřednictvím těchto úvěrů získané prostředky byly bezprostředně (maximálně do několika dnů) po jejich připsání na účet úvěrového dlužníka rozeslány na účty jiných subjektů a dostaly se zcela mimo dispozici společnosti TORIRADAN a.s. Nemovitostní zástava ani majetek avalisty směnky pak k zajištění úvěrů naprosto nedostačovaly. Soud prvního stupně v odůvodnění napadeného rozsudku podrobně rozebral v posudcích zmiňované (avšak zpracovatelé posudků VALUE ADDED Znalecká s.r.o. rovněž nedoložené) pohledávky společnosti TORIRADAN a.s. a samotného obžalovaného a vyjádřil se rovněž ke smlouvě o půjčce ze dne 19. 11. 2012, uzavřené mezi společnostmi TORIRADAN a.s. jako dlužníkem a SUNTEON a.s. jako věřitelem, jež podle nalézacího soudu opět svědčila pouze o tom, že společnost TORIRADAN a.s. fakticky neměla žádný skutečný příjem, ze kterého mohla úvěry hradit, a tento si mohla opatřit pouze cestou vytvoření dalšího dluhu. Zhodnocením majetku společnosti TORIRADAN a.s. i obžalovaného T.Ch. pak dospěl soud prvního stupně k závěru, který sdílí i odvolací soud, že z hlediska reálné možnosti zajištění pohledávek MSD z obou předmětných úvěrů byl tento majetek zcela nedostatečným. Zásadní význam proto měly v případě obou předmětných úvěrů zástavní smlouvy k nemovitostem, pro jejichž uzavření byla určující hodnota zástavy, zjištěná znalcem Ing. Vlastimilem H.
26. Pokud jde o reálnost podnikatelského plánu obžalovaného T.Ch. a zhodnocení pozemků, kterých se tento plán týkal, další dokazování opakovaně navrhovanými výsledky svědků Ing. Zbojana, Ing. Lišky, případně Ing. arch. Krpce by stěžím mohlo k projednávané věci přinést nová relevantní zjištění. Nic by totiž nezměnilo na skutečnosti ostatními provedenými důkazy již bezpečně prokázané, že v době uzavírání úvěrových smluv a příslušných smluv zástavních byly předmětné nemovitosti pozemky nikoli stavebními, ale zemědělskými, neprobíhala o nich žádná změna územního plánu, což bylo obžalovanému známo a obvyklá cena těchto pozemků byla znaleckými posudky Ing. Vlastimila H. mnohonásobně nadhodnocena. Ani tento důkazní návrh tedy nebyl odvolacím soudem akceptován.
27. Jestliže obžalovaný nyní v podaném odvolání dále namítal, že obě úvěrové smlouvy jsou neplatné, protože v okamžiku jejich uzavření nebyla společnost TORIRADAN a.s. členem MSD, pak tuto námitku soud prvního stupně rovněž zaznamenal a vypořádal se s ní, a to

konstatováním, že obžalovaný o poskytnutí úvěru MSD požádal, předložil požadované podklady, uzavřel smlouvu o úvěru, úvěrové prostředky byly na účet TORIRADAN a.s. uvolněny a obžalovaným následně použity. Lze dodat, že součástí spisu jsou i přihláška společnosti TORIRADAN a.s. za člena MSD, rozhodnutí o přijetí a potvrzení vzniku členství ke dni 10. 11. 2010 a doklad o zaplacení členského vkladu 100 Kč z téhož dne. Údaj o členství společnosti TORIRADAN a.s. v MSD je uveden v žádostech o úvěr i v úvěrových smlouvách, které obžalovaný podepsal, čímž také stvrdil jejich správnost, a všemi uvedenými listinami bylo v hlavním líčení dokazování provedeno.

28. Pokud se obžalovaný cítí být dotčen úvahou nalézacího soudu o tom, že v případě podvodně vylákaných úvěrů se mohlo jednat o trestnou činnost organizované skupiny pachatelů, jejímž cílem bylo vytunelování MSD, když existuje intenzivní podezření, že na páčání trestné činnosti se podíleli také pracovníci MSD, pak nutno uvést, že obžalovanému není účast na organizované skupině kladena za vinu, proto je zmíněná námitka irelevantní. I kdyby bylo prokázáno, že do trestné činnosti byly zapojeny i osoby z vedení MSD, zodpovědné za nastavení mechanismů umožňujících snadné získání úvěrů a nedostatečnou kontrolu jejich splácení (trestní věc vedená u Městského soudu v Praze proti Ing. Petru Jánskému a spol. pod sp. zn. 45 T 3/2016), nejednalo by se o skutečnost, která by mohla jednání obžalovaného T.Ch. ospravedlnit a jeho vinu zmírnit či ho trestní odpovědnosti úplně zbavit. Jeho námitky proti skutkovým zjištěním nalézacího soudu tedy nemohly obstát.
29. Odvolání však bylo shledáno zčásti důvodným, pokud jde o právní kvalifikaci jednání, které bylo tomuto obžalovanému v hlavním líčení prokázáno. Soud prvního stupně uznal obžalovaného T.Ch. vinným zločinem úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1, odst. 2, odst. 6 písm. a) trestního zákoníku s tím, že obžalovaný při sjednávání úvěrové smlouvy uvedl hrubě zkreslené údaje, bez souhlasu věřitele, v nikoli malém rozsahu, použil prostředky získané účelovým úvěrem na jiný než určený účel, a způsobil takovým činem škodu velkého rozsahu.
30. Trestní odpovědnost obžalovaného T.Ch. ale byla podle názoru odvolacího soudu prokázána pouze ve vztahu k prvé základní skutkové podstatě trestného činu podle § 211 trestního zákoníku, a to uvedením jednak nepravdivých, jednak hrubě zkreslených údajů při sjednávání úvěrové smlouvy, a dále rovněž ke kvalifikačnímu znaku způsobení škody velkého rozsahu ve smyslu § 138 odst. 1 trestního zákoníku, což v dané věci znamená, že T.Ch. naplnil svým jednáním zákonné znaky zvláště závažného zločinu úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1, odst. 6 písm. a) trestního zákoníku.
31. Obžaloba a následně i soud prvního stupně dospěly k závěru, že obžalovaný naplnil kromě skutkové podstaty úvěrového podvodu ve smyslu § 211 odst. 1 trestního zákoníku (když při sjednávání úvěrové smlouvy uvedl hrubě zkreslené údaje) též znaky skutkové podstaty podle ustanovení § 211 odst. 2 trestního zákoníku, a to tím, že v rozporu s úvěrovou smlouvou použil prostředky získané účelovým úvěrem na jiný než určený úvěr.
32. Objektivní stránka trestného činu úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1 trestního zákoníku spočívá v tom, že pachatel při sjednávání úvěrové smlouvy nebo při čerpání úvěru uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí. Za sjednávání úvěrové smlouvy je přitom třeba považovat postup při uzavírání úvěrové smlouvy včetně všech souvisejících jednání, která uzavírání úvěrové smlouvy provázejí. Sjednávání úvěrové smlouvy nelze chápat zúženě a považovat za ně jen vlastní uzavření úvěrové smlouvy, neboť jejím sjednáváním je třeba rozumět i jednání, které uzavření takové smlouvy předchází. Nepravdivé jsou údaje, jejichž obsah vůbec neodpovídá skutečnému stavu, o němž je podávána informace, a to byť jen o některé skutečnosti důležité pro sjednání úvěrové smlouvy nebo pro čerpání úvěru. Hrubě zkreslené jsou takové údaje, které mylně nebo neúplně informují o podstatných a důležitých okolnostech pro sjednání úvěrové smlouvy nebo pro čerpání úvěru. V obou případech tedy musí jít o údaje pro sjednání úvěrové smlouvy nebo čerpání úvěru relevantní. Podstatné údaje jsou takové údaje, které by vedly, pokud by byly druhé straně známy, k tomu, že úvěrová smlouva by nebyla uzavřena, nebo by sice byla uzavřena, ale za podstatně méně výhodných

podmínek. Předpokladem trestní odpovědnosti pachatele trestného činu úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1 trestního zákoníku naopak není ani provedení majetkové dispozice a vznik škody, ani uvedení někoho v omyl nebo využití něčího omylu.

33. Skutková podstata úvěrového podvodu podle § 211 odst. 2 trestního zákoníku je pak samostatnou základní skutkovou podstatou, která dopadá na případy, kdy pachatel teprve po získání účelového úvěru, a to třeba i řádném, pojme úmysl využít úvěrové prostředky v rozporu s jejich účelovým určením. Jestliže takový úmysl existoval v mysli pachatele již v době sjednávání úvěrové smlouvy, tak v něm lze spatřovat naplnění znaku uvedení nepravdivého údaje ve smyslu § 211 odst. 1 trestního zákoníku (podobně Jelínek, J. a kol.: Trestní právo hmotné, 3. vydání. Praha: Leges, 2013, str. 658). Jednočinný souběh trestných činů podle § 211 odst. 1 a podle § 211 odst. 2 trestního zákoníku je pak vyloučen, neboť skutková podstata uvedená v § 211 odst. 2 trestního zákoníku je vůči trestnému činu podle § 211 odst. 1 trestního zákoníku ve vztahu subsidiarity a pouze doplňuje jím poskytovanou ochranu stejným společenským vztahům. Přichází tedy v úvahu jen tehdy, je-li úvěr použit na jiný účel bez toho, že by při jeho získání byly uvedeny nepravdivé údaje. Předmětem ochrany trestného činu úvěrového podvodu totiž primárně není majetek, ale právo poskytovatele úvěru rozhodovat o případném poskytnutí nebo neposkytnutí úvěru na základě pravdě odpovídajících informací.
34. V posuzovaném případě bylo prokázáno, že účelově určené úvěrové prostředky byly u prvního ve výroku popsání úvěru již v den jejich připsání na účet společnosti TORIRADAN a.s. a ve dnech bezprostředně následujících po jejich poskytnutí ve svém rozhodujícím objemu cca 23 mil. Kč rozeslány na účty společností Vrchovina – zemědělská obchodní a.s. a SIDIA a.s., od kterých společnost TORIRADAN a.s. žádné pozemky nekoupila. Obdobná situace se opakovala u druhého úvěru, kdy do týdne po vyplacení úvěrových prostředků bylo 12,5 mil. Kč zasláno společnosti Vrchovina – zemědělská obchodní a.s., aniž by tyto ve skutečnosti sloužily na nákup pozemků. Uvedeným subjektům tedy z jednání obžalovaného v konečném důsledku vyplynul majetkový prospěch. Rámcovou smlouvu o zprostředkování nákupu nemovitostí mezi společnostmi TORIRADAN a.s. a Vrchovina – zemědělská obchodní a.s. přitom soud prvního stupně správně vyhodnotil jako fiktivní právní úkon, když tyto své úvahy opřel o zjištění vyplývající z uskutečněných plateb mezi nimi co do důvodu, částek i dat a s tím korespondujících splátek úroků MSD, stejně jako posoudil jako zastírací manévr i nákup pozemků od společnosti MERIPRA s.r.o. za kupní cenu 15 mil. Kč, když kupované pozemky měly ve skutečnosti hodnotu pouhých několik set tisíc. V odůvodnění napadeného rozsudku byly podrobně rozebrány finanční toky mezi jmenovanými společnostmi a soudem prvního stupně vyvozené závěry prokazují, že úmysl obžalovaného použít účelově určené úvěrové prostředky v rozporu s úvěrovou smlouvou existoval již při jejím uzavírání a že tedy šlo o cílené, předem připravené jednání.
35. Pokud jde o výrok o vině obžalovaného Tomáše Ch., Vrchní soud v Praze shrnuje, že skutková zjištění nalézacího soudu jsou bezchybná, vzešla z úplného dokazování, které neměl potřebu doplnit ani odvolací soud, hodnotící úvahy soudu prvního stupně vycházejí z nezkresleného obsahu provedených důkazů a odpovídají zásadám formální logiky. Soud prvního stupně se zabýval všemi okolnostmi významnými pro skutková zjištění v dané věci, vypořádal se s námitkami obhajoby obžalovaného T.Ch. i s otázkou zavinění. Vada byla shledána pouze v právní kvalifikaci jednání obžalovaného Tomáše Ch., kterou odvolací soud ve výroku tohoto rozsudku uvedeným rozhodnutím korigoval.
36. Obžalovanému Tomáši Ch. bylo třeba po změně ve výroku o vině znovu uložit trest. Vrchní soud v Praze přitom ve smyslu § 39 trestního zákoníku přihlédl zejména k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu, k osobním, rodinným, majetkovým a jiným poměrům obžalovaného, k jeho dosavadnímu způsobu života a k možnostem jeho nápravy. Trest byl obžalovanému uložen, vzhledem k jeho dosavadní bezúhonnosti, na samé spodní hranici zákonné trestní sazby § 211 odst. 6 trestního zákoníku, a to v trvání pěti let odnětí svobody, když nebyla shledána existence podmínek uvedených v § 58 trestního zákoníku pro mimořádné snížení trestu odnětí

svobody. Jedná se tudíž o trest nepodmíněný, pro jehož výkon byl obžalovaný zařazen do věznice s ostrahou podle zákonných kritérií § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku. Trest odnětí svobody byl doplněn trestem peněžitým, pro jeho uložení jsou splněny podmínky uvedené v § 67 odst. 1 trestního zákoníku a jehož souhrnná výměra 1.000.000 Kč odpovídá osobním a majetkovým poměrům i výdělkovým možnostem obžalovaného tak, jak je zjistil soud prvního stupně, když z těchto zjištění rozhodně nevyplyvá, že by peněžitý trest byl nedobytný. Náhradní trest odnětí svobody odvolací soud zvolil úměrně k celkové výši peněžitého trestu, a to v trvání šesti měsíců.

37. Odvolání obžalovaného **Ing. Vlastimila H.** namítalo v obecné rovině rozpor se zásadou materiální pravdy, porušení principu akcesority účastenství, vady právního posouzení a rozpor s principem nestrannosti a nezávislosti soudního rozhodování.
38. Soud druhého stupně k uvedenému konstatuje, že trestní řízení je ovládáno zásadou materiální pravdy, tedy zjištění skutkového stavu bez důvodných pochybností, tato zásada je součástí fair procesu a je uskutečňována pomocí zásady vyhledávací, což znamená, že orgány činné v trestním řízení musí zjišťovat skutečnosti právně významné i bez návrhu stran a odpovědnost za úplné zjištění skutkového stavu nese soud. Přezkoumáním věci se však přesvědčil, že k žádnému porušení zmiňovaných zásad v daném případě nedošlo. V odůvodnění napadeného rozsudku soud prvního stupně přehledně a srozumitelně uvedl, z jakých důkazů vycházel, přičemž tyto důkazy byly v souladu se zásadou kontradiktornosti řízení v hlavním líčení provedeny.
39. Pokud obžalovaný v doplnění odvolání namítá, že soud vycházel z důkazů, které neprovedl, konkrétně z listin týkajících se úvěru společnosti Realitní a.s. včetně příslušného znaleckého posudku, který měl obžalovaný rovněž zpracovat, pak se odvolací soud přesvědčil, že tyto důkazy řádně provedeny byly, a to v hlavním líčení dne 27. 5. 2019, které se konalo na žádost obžalovaného v jeho nepřítomnosti, za účasti jeho obhájce (znalecký posudek je založen na č.l. 2070 p.v. a násl. spisu). Uvedenému argumentu nebylo možné přiznat opodstatnění.
40. Velký prostor v dokazování před soudem prvního stupně byl věnován otázce, zda oba posudky zpracované Ing. H., předložené Tomášem Ch. při žádostech o úvěry u MSD, byly hrubě zkreslené. Obhajoba podrobila ostré kritice znalecké posudky znaleckého ústavu Appraising Alfa – znalecký ústav s.r.o. a znalce Ing. Ondrascheka, proti nimž vznesla celou řadu nesouhlasných námitek a připomínek, zopakovaných i v podaném odvolání, avšak z odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá, že nalézací soud se s nimi vyrovnal způsobem, kterému nelze nic vytknout.
41. Vrchní soud v Praze na tomto místě znovu připomíná, že není jeho úkolem jako soudu druhého stupně, aby přehodnocoval důkazy provedené před soudem prvního stupně a vytvářel vlastní skutková zjištění, ale aby zjistil, jestli bylo dokazování provedeno v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o podané obžalobě a zda se nalézací soud se všemi provedenými důkazy vypořádal způsobem uvedeným v § 2 odst. 6 trestního řádu. Odvolací soud se přezkoumáním věci přesvědčil, že oba obhajobou kritizované znalecké posudky č. 24-457/2017 a č. 07-440/2017 znaleckého ústavu Appraising Alfa – znalecký ústav s.r.o. netrpí podstatnými formálními ani obsahovými vadami a znalec Ing. Ondraschek v hlavním líčení závěry v nich učiněné stvrdil a podrobně zodpověděl doplňující dotazy soudu i stran. Nalézací soud pak právem vzal oba tyto znalecké posudky za základ svých skutkových zjištění, když v odůvodnění napadeného rozsudku detailně rozebral, proč považuje závěry v nich uvedené za přesvědčivé a proč neakceptoval výhrady obžalovaného.
42. Obhajoba Ing. Vlastimila H. spočívala především v tvrzení, že jeho zadáním bylo zjistit hodnotu oceňovaných pozemků v případě, že by se hypoteticky k datu ocenění jednalo o pozemky stavební. Zadání posudků Ing. Vlastimila H. však bylo, jak je také v posudcích o ceně nemovitostí v k. ú. Čermná u Libouchce i v k. ú. Pavlovice u Vlašimi uvedeno, zjištění ceny nemovitostí a v označení oceňovacího předpisu znalec odkazuje na „některá ustanovení“ zákona č. 151/1997 Sb. o oceňování majetku, resp. prováděcí vyhlášku MF ČR č. 3/2008 Sb. Úkolem znalce bylo stanovení ceny obvyklé (tržní), s níž také obžalovaný dále v posudcích operuje.

43. Pojem „obvyklá cena“ má svůj konkrétní a jasně stanovený obsah, vyplývající z § 2 odst. 1 zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, podle kterého obžalovaný postupoval. Obvyklá cena pak musí reflektovat oceňovanou věc ve stavu, v jakém se nachází ke dni ocenění (viz § 9 odst. 5 citovaného zákona, podle kterého pro účely oceňování se pozemek posuzuje podle stavu uvedeného v katastru nemovitostí; při nesouladu mezi stavem uvedeným v katastru nemovitostí a skutečným stavem se vychází při oceňování ze skutečného stavu).
44. Provedeným dokazováním bylo bez jakýchkoli pochybností zjištěno, že v době ocenění měly posuzované nemovitosti charakter pozemků nikoli stavebních, nýbrž zemědělských, neprobíhala o nich žádná změna územního plánu a jejich obvyklá cena byla ve skutečnosti mnohonásobně nižší, než jak ji stanovil obžalovaný svými znaleckými posudky. Toho si byl Ing. Vlastimil H. zcela nepochybně vědom. Z obsahu obou jeho posudků pak rozhodně nevyplývá, jak obhajoba namítá, že zjištěná cena oceňovaných pozemků je cenou do budoucna, za předpokladu splnění určitých podmínek. Rozhodně tomu nenasvědčuje věta, že „jejich širší využití závisí na pořizované změně ÚPD a jejím schválení“ a nic na tom nemění ani fakt, že obžalovaný se v posudku týkajícím se nemovitostí v k. ú. Čermná u Libouchce zabýval i vyhláškovou (administrativní) cenou, když jeho konečný znalecký závěr o stanovení obvyklé ceny k datu vyhotovení znaleckého posudku je mnohonásobně nadhodnocující, tedy hrubě zkreslený. Pokud obžalovaný chtěl, jak uvádí, vyhovět požadavku objednavatele a stanovit cenu pozemků spekulativně, pro potřeby developerského záměru, pak bylo jeho povinností tuto skutečnost v závěru každého z posudků jednoznačně uvést s tím, že pozemky nejsou oceňovány podle svého skutečného stavu, což se však ani v jednom případě nestalo.
45. Právní kvalifikace jednání obžalovaného Ing. Vlastimila H. jako zločinu křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku podle § 346 odst. 1, odst. 3 písm. a) trestního zákoníku (ve znění účinném do 31. 1. 2019) je zcela namístě. Objektivní stránka trestného činu podle § 346 trestního zákoníku spočívá v podání nepravdivého, hrubě zkresleného nebo neúplného znaleckého posudku a jeho pachatelem může být pouze speciální subjekt, tedy znalec podávající znalecký posudek. Soud prvního stupně správně zjistil, že v případě znaleckých posudků Ing. Vlastimila H. jde o posudky hrubě zkreslené, neboť částečně odpovídají skutečnosti (pozemky jsou správně identifikovány, je uveden jejich vlastník, parc. číslo, příslušné katastrální území, výměra), ale jejich závěry (o ceně obvyklé) jsou nepravdivé. Obžalovaný oba posudky podal jako soudem jmenovaný znalec disponující nejen bohatými znaleckými zkušenostmi, ale i praxí z dlouhodobě zastávané pozice vedoucího stavebního úřadu. Není tedy žádných pochyb o tom, že si byl vědom skutečnosti, že podává hrubě zkreslené znalecké posudky, a že tyto posudky vyhotovil v úmyslu přímém (§ 15 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku).
46. Minimálně byl srozuměn i s tím, že jeho hrubě zkreslené znalecké posudky mohou být použity při sjednávání úvěru (jakož i k mnoha dalším účelům), včetně výše škody, jaká může být takovým použitím jeho posudků způsobena. O tom měl již z titulu svého vzdělání, povolání, praxe a odbornosti alespoň hrubou představu, když současně mu bylo známo, jaké sumy do předmětných posudků uvedl, tedy o kolik posuzované pozemky nadhodnotil.
47. Pokud jde o právní posouzení jednání obžalovaného Ing. Vlastimila H. současně jako účastenství ve formě pomoci podle § 24 odst. 1 trestního zákoníku k trestnému činu úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1, odst. 6 písm. a) trestního zákoníku, spáchaného Tomášem Ch., jak již bylo výše uvedeno, vina obžalovaného T.Ch. jako pachatele úvěrového podvodu byla bez jakýchkoli pochybností prokázána. Znalecké posudky Ing. Vlastimila H. o hodnotě pozemků v k. ú. Čermná u Libouchce a v k. ú. Pavlovice u Vlašimi byly v úvěrovém procesu podstatným údajem, který měl zásadní relevanci pro uzavření obou úvěrových smluv. Uvedení ceny pozemků nabízených jako zástava úvěru bylo podstatnou a důležitou okolností pro sjednání úvěrové smlouvy, neboť současně s uzavřením úvěrové smlouvy byla vždy uzavřena i smlouva zástavní, jejímž účelem mělo být zajištění plné návratnosti úvěru.
48. K principu akcesority účastenství, na který obžalovaný Ing. Vlastimil H. ve svém odvolání poukazuje, lze připomenout, že účastník na trestném činu nemusí vědět o konkrétním způsobu

spáchání trestného činu pachatele, ale stačí, jestliže existuje v jeho představě alespoň v hrubých rysech. V obecné rovině postačí k naplnění trestní odpovědnosti účastníka na trestném činu pachatele i nepřímý úmysl a ten byl u obžalovaného Ing. Vlastimila H. prokázán a prvním soudem opět velmi pečlivě a ve všech souvislostech odůvodněn. Jeho zavinění se vztahuje též k okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby (škodě velkého rozsahu), k níž by stačila i nedbalost. Obžalovaný totiž věděl, o jakou částku oceňované pozemky oproti jejich skutečné obvyklé ceně nadhodnotil a byl minimálně srozuměn s tím, že jím vyhotovené posudky mohou být použity způsobem, jakým se i stalo, tedy ke spáchání trestného činu úvěrového podvodu.

49. Lze tedy shrnout, že soud prvního stupně v napadeném rozsudku precizně popsal své závěry, nehodnotil danou věc izolovaně, ale logicky a velmi obsáhle se věnoval i důkazům, které prokazují, že šlo u obou obžalovaných o cílenou trestnou činnost. K tomu ho vedla mimo jiné zjištění vyplývající z dalších trestních řízení vedených u Městského soudu v Praze, nasvědčující podezření, že finanční prostředky z MDS byly záměrně vyváděny prostřednictvím poskytování nedostatečně zajištěných úvěrů, které úvěroví dlužníci následně nespláceli. Obžalovaný Ing. Vlastimil H. přitom vyhotovil pro žadatele o úvěr u MSD v krátkém časovém úseku desítky obsahově obdobných znaleckých posudků, v nichž se vyjadřoval o ceně nemovitostí, které byly obratem použity při sjednání úvěru u MSD, resp. uzavření zástavní smlouvy právě v takových problematických případech.
50. Zcela nepřipadná je námitka rozporu rozhodnutí nalézacího soudu s principem nestrannosti a nezávislosti soudního rozhodování vzhledem k odkazu na rozsudek ve věci obžalovaného Daniela T., vedené u Městského soudu v Praze sp. zn. 49 T 10/2018, neboť nalézací soud z něj nečinil závěry věcné či úvahy o tom, jak má věc posuzovat, ale pouze argumentoval právním názorem, vysloveným v rozhodnutí, které již nabylo právní moci a k jehož zrušení nedošlo ani v řízení o dovolání před Nejvyšším soudem.
51. Vrchní soud v Praze tedy shledal výrok o vině obžalovaného Ing. Vlastimila H., pokud jde o skutková zjištění i právní kvalifikaci skutku, bez vady a neshledal rovněž důvod zasahovat do výroku o trestu odnětí svobody, který byl tomuto obžalovanému soudem prvního stupně vyměřen. Při rozhodování o druhu a výši trestu soud prvního stupně právem zohlednil, že obžalovaný Ing. Vlastimil H. měl zásadní podíl na spáchání posuzované trestné činnosti, neboť bez jeho přispění tato trestná činnost nebyla efektivní. Zároveň svým činem poškodil dobrou pověst soudních znalců a znevážil výkon znalecké činnosti státem mu svěřené. Trest byl tomuto obžalovanému ukládán jako úhrnný za dva trestné činy, oba spáchané dvěma útoky, a to v trestní sazbě stanovené v § 211 odst. 6 trestního zákoníku, tedy od pěti do deseti let odnětí svobody. Za této situace výměra trestu v trvání šesti let zcela odpovídá uvedeným zjištěním. Zařazení obžalovaného pro výkon trestu do věznice s ostrahou pak reflektuje zákonná kritéria § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku.
52. Správnými a logickými úvahami byl soud prvního stupně veden i při ukládání trestu peněžitého včetně jeho výše a rovněž se zdůvodněním tohoto druhu trestu v napadeném rozsudku se odvolací soud ztotožnil. Za nepřiměřeně přísný pokládá pouze vyměřený náhradní trest odnětí svobody, a to s ohledem na korelaci zákonné výše peněžitého trestu, stanovené v § 68 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku, a maximální výše náhradního trestu odnětí svobody (§ 69 odst. 1 trestního zákoníku). Z uvedených důvodů bylo přistoupeno ke změně výroku o peněžitém trestu a při jeho novém uložení ve stejné výměře rozhodnuto o náhradním trestu odnětí svobody pro případ, že by peněžitý trest nebyl ve stanovené lhůtě vykonán, v trvání tří měsíců, přiměřeně korespondující s výměrou náhradního trestu odnětí svobody u obžalovaného Tomáše Ch.
53. Odvolatelka **JUDr. Kateřina M. LL.M.** namítala jako poškozená v trestním řízení nesprávnost výroku, kterým bylo MSD v likvidaci odkázáno s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních s tím, že dlužník MSD v likvidaci není k uplatnění nároku aktivně legitimován a odkázána tedy měla být ona jako insolvenční správkyň dlužníka v souladu s tím, jak se s nárokem na náhradu škody k trestnímu řízení připojila.

54. V tomto směru je nutno dát podanému odvolání za pravdu, neboť oprávnění nakládat s majetkovou podstatou dlužníka přešlo prohlášením konkurzu na majetek dlužníka na insolvenčního správce, a proto nositelkou aktivní legitimace k uplatnění případného nároku na náhradu škody je odvolatelka JUDr. Kateřina M. LL.M., nikoli dlužník MSD v likvidaci (Vrchní soud k tomu dodává, že dlužník je ve výroku rozsudku špatně označen jako Metropolitní *spotřební* družstvo v likvidaci namísto správného označení Metropolitní *spořitelní* družstvo v likvidaci).
55. Odvolatelka se dále domáhala toho, aby jí byla přiznána náhrada škody ve výši 69.232.764,90 Kč, představující celkovou pohledávku, tedy jistinu a úroky z obou předmětných úvěrů ke dni 19. 3. 2015, kdy byla pohledávka úplatně postoupena na společnost AB CREDIT a.s., po odečtení částky 1.339.489,36 Kč, kterou za ni AB CREDIT a.s. zaplatila. Škoda byla způsobena jednáním obžalovaných podle jejího názoru tak, že obžalovaní původní úvěrové pohledávky znehodnotili, když jednak způsobili jejich nedostatečné zajištění, jednak předstírali lepší bonitu úvěrového dlužníka. Úvěry byly společnosti TORIRADAN a.s. poskytnuty v plné nominální výši, nicméně bezprostředně po poskytnutí, kdy vznikl nárok na jejich splácení, ztratily úvěrové pohledávky z uvedených důvodů na hodnotě a došlo tak k poškození majetkové podstaty MSD, což následně vedlo k postoupení pohledávek za podstatně sníženou cenu. Nabyvatel těchto pohledávek pak podle jejího názoru žádnou újmu neutrpěl, neboť pohledávky nabyl již za cenu stanovenou s přihlédnutím k jejich znehodnocení jednáním obžalovaných.
56. S výše popsányými věcnými argumenty podaného odvolání není možné souhlasit. Uplatněný nárok insolvenční správce totiž nepředstavuje škodu způsobenou trestným činem a domáhat se jeho přiznání proto v trestním řízení není možné. Bylo na rozhodnutí předchozího insolvenčního správce Mgr. Ing. Ivo Haly, že se rozhodl pohledávky MSD v likvidaci za společností TORIRADAN a.s. z titulu obou poskytnutých úvěrů úplatně postoupit na postupníka AB-CREDIT a.s. Tento závazkový vztah byl vypořádán a nyní již na straně insolvenční správce žádný další nárok není. Proto ani neměla být JUDr. Kateřina M. LL.M. k trestnímu řízení připuštěna jako poškozená a pokud již soud prvního stupně nerozhodl podle § 206 odst. 3, odst. 4 trestního řádu o jejím nepřipuštění a po celou dobu s ní jako s poškozenou jednal, pak nezbylo, než aby se s uplatněným nárokem na náhradu škody vypořádal ve smyslu § 229 odst. 1 trestního řádu a insolvenční správce s ním odkázal na občanskoprávní řízení.
57. Z výše popsanych důvodů Vrchní soud v Praze podle § 258 odst. 1 písm. f) trestního řádu zrušil výrok o náhradě škody, kterým bylo MSD v likvidaci odkázáno podle § 229 odst. 1 trestního řádu na řízení ve věcech občanskoprávních a rozhodl znovu tak, že podle § 229 odst. 1 trestního řádu odkázal s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních JUDr. Kateřinu M. LL.M., insolvenční správce Metropolitního spořitelního družstva v likvidaci.
58. Současně vrchní soud stejným procesním postupem upřesnil i označení poškozeného Glory Daze Associated S.A., pokud jde o uvedení sídla společnosti, když přezkoumání výroku o náhradě škody ohledně tohoto poškozeného bylo umožněno podaným odvoláním obžalovaného Tomáše Ch., aniž by uvedená změna byla provedena v jeho neprospěch.
59. U poškozené právnické osoby je totiž nutno přesně a úplně označit její název, právní formu a sídlo, případně další údaje nutné k identifikaci takové osoby, aby nemohla být zaměněna s jinou právnickou osobou. Je tudíž třeba uvést i její identifikační číslo a sídlo v souladu s tím, jak je zapsána v obchodním rejstříku, popřípadě v jiné evidenci vedené podle zákona, resp. ve veřejném rejstříku právnických osob. Pokud má být poškozenému jako právnické osobě podle výroku o náhradě škody plněno k rukám zmocněnce, je třeba tuto skutečnost rovněž ve výroku vyjádřit, nic to ale nemění na tom, že náhrada škody se přiznává ve výroku řádně označenému poškozenému, nikoli jeho zmocněnci. Stejně požadavky na označení poškozeného – právnickou osobu se vztahují i k výroku, jímž je poškozený ve smyslu § 229 trestního řádu se svým nárokem na náhradu škody odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních s tím, že vzhledem k tomu, že takový výrok nezakládá povinnost obžalovaného k plnění náhrady škody, je uvedení osoby zmocněnce nadbytečné.

60. V projednávané věci soud prvního stupně věcně správným výrokem podle § 229 odst. 1 trestního řádu odkázal s nárokem na náhradu škody na občanskoprávní řízení poškozenou Glory Daze Associated S.A., osobu poškozeného však označil neúplně, když uvedl pouze název společnosti a její právní formu, nikoli však její registrační číslo a sídlo. Chybějící údaje vrchní soud při novém vyslovení výroku ve smyslu § 229 odst. 1 trestního řádu (který nebyl oprávněn obsahově změnit) doplnil tak, aby poškozená právnická osoba Glory Daze Associated S.A. byla přesně označena jak názvem a právní formou, tak i identifikačním (registračním) číslem a sídlem v souladu s rejstříkovým zápisem.
61. Zúčastněná osoba **Administrace insolvenčí CITY TOWER, v.o.s.**, investiční správce dlužníka TORIRADAN a.s., v podaném odvolání požadovala zrušit výrok o zabránění věci, neboť nemovitosti, kterých se zabránění týká, jsou zajištěny zástavním právem zástavního věřitele Glory Daze Associated S.A. a zpeněžení těchto nemovitostí ve vlastnictví dlužníka představuje jediný způsob, jakým je možné pohledávku zástavního věřitele uspokojit. Dlužník jako právnická osoba trestně stíhán není a insolvenční správce dlužníka hodlá naplnit svou zákonnou povinnost a uspokojit v rámci konkurzního řízení poškozeného v této trestní věci, resp. jeho smluvního nástupce Glory Daze Associated S.A., čemuž podle jeho názoru není důvod bránit.
62. Odvolání zúčastněné osoby shledal Vrchní soud v Praze důvodným. Předmětné nemovitosti tvořily zástavu za druhý ve výroku napadeného rozsudku popsany úvěr, poskytnutý MSD společnosti TORIRADAN a.s. a hodnota zástavy byla od výše škody vzniklé vylákáním a nesplacením tohoto úvěru odečtena. Zesplatněním úvěru vzniklo právo věřitele zástavu realizovat. Toto právo přešlo v insolvenčním řízení MSD v důsledku smlouvy o postoupení pohledávky, uzavřené insolvenčním správcem Mgr. Ing. Ivo Halou dne 19. 3. 2015, na společnost AB CREDIT a.s. a následnou smlouvou o postoupení pohledávky z 5. 5. 2015 ze společnosti AB CREDIT a.s. na společnost Glory Daze Associated S.A.
63. Vlastník zajištěných nemovitostí TORIRADAN a.s. se nachází od 16. 6. 2016 v úpadku a byl na něj prohlášen konkurz, přičemž insolvenčním správcem dlužníka je Administrace insolvenčí CITY TOWER, v.o.s. Předmětné nemovitosti byly zajištěny usnesením policejního orgánu ze dne 22. 3. 2018 podle § 79a odst. 1 trestního řádu s tím, že by mohly být výnosem z trestné činnosti. Městský soud v Praze rozhodl o jejich zabránění podle § 101 odst. 2 písm. e) trestního řádu a rozhodnutí opřel o argumentaci, že kupní cena předmětných nemovitostí byla uhrazena z úvěrových prostředků podvodně vylákaných úvěrem ve výroku napadeného rozsudku popsáním, tedy z bezprostředního výnosu z trestné činnosti, jedná se proto o zprostředkovaný výnos z trestné činnosti, kdy věc náleží jiné osobě (společnosti TORIRADAN a.s.), která ji nabyla, neboť jejím jménem obžalovaný T.Ch.jednal.
64. Vrchní soud je však toho názoru, že rozhodnutí o zabránění věci správné není, neboť fakticky brání tomu, aby odvolatel jako insolvenční správce dlužníka TORIRADAN a.s. v likvidaci naplnil svou zákonnou povinnost a uspokojil v insolvenčním řízení alespoň částečně poškozeného v této trestní věci (Glory Daze Associated S.A. jako smluvního nástupce MSD), když ten svou pohledávku řádně uplatnil a pohledávka byla uznána oprávněnou. Není žádný důvod odvolateli bránit v tom, aby v rámci insolvenčního řízení transparentním způsobem pod dohledem věřitelského výboru a insolvenčního soudu majetek dlužníka zpeněžil a pohledávku, k níž bylo platně sjednáno zástavní právo, řádně vypořádal.
65. Z tohoto důvodu odvolací soud výrok o zabránění nemovitostí podle § 258 odst. 1 písm. d) trestního řádu zrušil.
66. Jak je z výše uvedeného patrné, rozsudkem Vrchního soudu v Praze zůstal nezměněn výrok o vině obžalovaného Ing. Vlastimila H. a výrok o trestu odnětí svobody a způsobu jeho výkonu, který byl tomuto obžalovanému uložen.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

Lze však proti němu podat dovolání k Nejvyššímu soudu ČR, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti němuž dovolání směřuje, podáním u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni.

Dovolání lze podat pouze z důvodů uvedených v § 265b tr. řádu, nutný obsah dovolání je uveden v § 265f tr. řádu.

Nejvyšší státní zástupce může dovolání podat pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch či v neprospěch obžalovaného, obžalovaný pro nesprávnost výroku rozhodnutí, který se ho bezprostředně dotýká.

Obžalovaný může podat dovolání pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání za dovolání nepovažuje, byť bylo takto označeno.

Praha, 2. září 2020

JUDr. Eva Rejchrtová, v.r.
předsedkyně senátu

